Gemeente Geertruidenberg

Raadsvoorstel

Zaaknummer : 20231023109281

Aan	: Raad van Geertruidenberg
Raadsvergadering	: 14 december 2023
Agendanummer	:
Onderwerp	: Verordening en tarieven leges 2024
Portefeuillehouder	: H.H.M. de Jongh

Voorstel
Vast te stellen:
1. de "Verordening leges 2024.
2. deze verordening en het besluit na vaststelling bekend te maken en na bekendmaking in werking te laten treden

Inleiding
In uw vergadering van 9 november 2023 heeft u de gemeentebegroting 2024 vastgesteld. Hierin zijn wel de opbrengsten maar niet de tarieven van de leges opgenomen. Hierbij treft u daarom een voorstel voor de besluiten inzake de tarieven voor de leges voor het belastingjaar 2024 aan. Bij de tarieven is rekening gehouden met het gestelde in de begroting 2024.

Gemeenten zijn verplicht om in de paragraaf A lokale heffingen van de begroting en de jaarrekening een overzicht van baten en lasten op te nemen voor de heffingen waarbij sprake is van het verhalen van kosten, wat het geval is bij de leges.

De kostendekkendheid met betrekking tot de leges vindt u hieronder en op de volgende pagina terug.

Hierbij wordt opgemerkt dat de indeling van de tabellen van de verschillende hoofdstukken kan afwijken van de indeling zoals gehanteerd in paragraaf A lokale heffingen. Dit vanwege de invoering van de Omgevingswet per 1-1-2024 en de aansluiting die hierbij is gezocht met de nieuwe modelverordening leges van de VNG.

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE DIENSTVERLENING

Paragraaf	Omschrijving	Kosten	Opbrentgsten	Kostendekkendheid
1.1	Burgerlijke stand	€ 27.000	€ 28.000	103,73%
1.2	Reisdocumenten en Nederlands id kaart	€ 209.000	€ 211.000	100,96%
1.3	Rijbewijzen	€ 87.000	€ 74.000	85,06%
1.4	Verstrekkingen uit de Basisregistratie Personen	€ 31.000	€ 18.000	58,06%
1.5	Bestuursstukken	€ 0	€ 0	0,00%
1.6	Vastgoedinformatie	€ 0	€ 0	0,00%
1.7	Overige publiekszaken	€ 7.000	€ 4.000	57,14%
1.8	Gemeentearchief	€ 0	€ 0	0,00%
1.9	Bijzondere wetten	€ 50.000	€ 25.000	50%
1.10	Diverse	€ 0	€ 0	0,00%
Totaal		**€ 411.000**	**€ 360.000**	**87,59%**

HOOFDSTUK 2 OMGEVINGSWET

Paragraaf	Omschrijving	Kosten	Opbrentgsten	Kostendekkendheid
2.1	Algemene bepalingen	€ 0	€ 0	0,00%

2.2	Voorfase	€ 0	€ 0	0,00%
2.3	Activiteiten m.b.t. bouwwerken	€ 878.000	€ 876.000	99,77%
2.4	Activiteiten m.b.t. cultureel erfgoed en werelderfgoed	€ 0	€ 0	0,00%
2.5	Milieubelastende activiteiten	€ 0	€ 0	0,00%
2.6	Lozingsactiviteiten	€ 0	€ 0	0,00%
2.7	Aanlegactiviteiten	€ 0	€ 0	0,00%
2.8	Overige activiteiten	€ 0	€ 0	0,00%
2.9	Maatwerkvoorschriften	€ 0	€ 0	0,00%
2.10	Gelijkwaardigheid	€ 0	€ 0	0,00%
2.11	Overige tarieven	€ 0	€ 0	0,00%
2.12	Modualiteiten	€ 0	€ 0	0,00%
2.13	Vermindering	€ 0	€ 0	0,00%
2.14	Teruggaaf	€ 0	€ 0	0,00%
Totaal		**€ 878.000**	**€ 876.000**	**99,77%**

Vanwege de invoering van de Omgevingswet per 1-1-2024 dient een volledig nieuwe tabel voor wat betreft de kostendekkendheid te worden opgezet. Een nadere uitsplitsing is dan nu (nog) niet mogelijk, vanwege het gebrek aan kengetallen.

HOOFDSTUK 3 DIENSVERLENING VALLEND ONDER DE DIENSTENRICHTLIJN EN NIET VALLEND ONDER HOOFDSTUK 2

Paragraaf	Omschrijving	Kosten	Opbrentgsten	Kostendekkendheid
3.1	Horeca	€ 15.000	€ 8.000	53,3%
3.2	Seksbedrijven	€ 0	€ 0	0,00%
3.3	Winkeltijdenwet	€ 0	€ 0	0,00%
3.4	Organiseren evenement of markt	€ 9.000	€ 1.000	11,11%
3.5	Standplaatsen	€ 0	€ 0	0,00%
3.6	Huisvestingswet 2014 (en wet goed verhuurderschap)	€ 0	€ 0	0,00%
3.7	In dit hoofdstuk niet benoemd besluit	€ 0	€ 0	0,00%
Totaal		**€ 24.000**	**€ 9.000**	**37,50%**

SAMENVATTEND HOOFDSTUK 1, 2 EN 3

Hoofdstuk	Kosten	Opbrentgsten	Kostendekkendheid
1	€ 411.000	€ 360.000	87,59%%
2	€ 878.000	€ 876.000	99,77%
3	€ 24.000	€ 9.000	37,50%
Totaal	**€ 1.313.000**	**€ 1.245.000**	**94,82%**

Bijdrage aan maatschappelijke opgave / strategische doelstelling / beoogd (maatschappelijk) effect
Voor het belastingjaar 2024 de verordening en tarieven voor de leges vast te stellen.

Argumenten
n.v.t.

Leges

Met ingang van 1-1-2024 treedt de Omgevingswet in werking. De nieuwe legesverordening is moment helemaal ‘omgebouwd’ (met name hoofdstuk 2) om hierbij de aansluiting te krijgen. De basis vormt de modelverordening van de VNG. Hierdoor zijn wij genoodzaakt geweest de vaststelling van de legesverordening pas in de raad van december ter besluitvorming voor te leggen.

Uitgangspunt bij het opstellen van de legesverordening van Hoofdstuk 2 van de Tarieventabel, behorend bij de legesverordening 2024, onder de Omgevingswet is kostenneutraal overgaan. Ook mogen onder de Omgevingswet, net als in het verre verleden, weer leges voor milieu belastende activiteiten worden geheven. Hoofdstuk 1 en 3 van de Tarieventabel, behorend bij de legesverordening 2024, wijzigen inhoudelijk niet.

Alle leges worden in principe met 3% verhoogd met uitzondering van de wettelijk tarieven en de leges voor het voltrekken van een huwelijk c.q. het registreren van een partnerschap. Voor een verhoging van de zogeheten huwelijks- en partnerschapsleges is gekozen nadat is gebleken dat de kosten hiervoor hoger zijn geworden en het oude tarief ten opzichte van het tarief voor dezelfde activiteiten in omliggende gemeenten aanzienlijk lager was. Met de nu toegepaste verhoging zijn deze leges weer naar een representatief niveau gebracht. Het vaststellen van de Legesverordening in december heeft geen gevolgen voor de tarieven en het heffen daarvan.

De belangrijkste tarieven, waar de meeste legesinkomsten mee worden gegenereerd staan in paragraaf 2.3 van de tarieventabel. Dit betreft de tarieven van de percentages van de bouwsom die geheven worden voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een omgevingsvergunning.

Twee afzonderlijke toestemmingen.
Onder de Omgevingswet is een scheiding aangebracht in het beoordelen van bouwplannen. Daarvoor zijn twee aparte toestemmingen nodig. Er moet één toestemming worden aangevraagd voor de ruimtelijke aspecten van het bouwplan (bestemmings- of omgevingsplan, welstand, archeologie, bodem, omgevingsveiligheid, water, groen, verkeer etc.) en één toestemming voor de bouwtechnische aspecten (Bouwbesluit etc.). Met de invoering van de Wet kwaliteitsborging bouw gaan private partijen de bouwtechnische toets doen en vervalt voor de gemeente die tweede toestemming voor bouwplannen van bouwwerken in de gevolgklasse 1. In grote lijnen betreft dit veranderingen, uitbreidingen en nieuwbouw van grondgebonden woningen en bedrijfsgebouwen.

Inhuur kwaliteitsborger.
Als gevolg van de invoering van de Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb) moet door de aanvrager van een omgevingsvergunning voor gevolgklasse 1 bouwwerken (grondgebonden woningen, meeste bedrijfspanden) een kwalititeitsborger worden ingehuurd.
De kwaliteitsborger zal een bedrag in rekening brengen bij de aanvrager. Een algemeen kengetal, dat door kwaliteitsborgers wordt gegeven, is een percentage van 1,5% van de bouwsom (bron: www.aannemervak.nl)

Twee afzonderlijke legestarieven voor het bouwen.
Het vervallen van de toestemming voor het aspect bouwen maakt dat er bij gevolgklasse 1 bouwwerken voor dat aspect ook geen leges in rekening mogen worden gebracht. Wel voor de andere gevolgklassen. In de legesverordening komen twee tarieven. Een voor het ruimtelijk deel (artikel 2.6) en een voor het bouwtechnische deel (artikel 2.5). Bij gevolgklasse 1 bouwwerken wordt enkel het tarief voor het ruimtelijk deel in rekening gebracht. Bij gevolgklasse 2 en 3 bouwwerken wordt het tarief voor het ruimtelijk deel plus het tarief voor het bouwtechnische deel in rekening gebracht.

Keuze voor percentage bouwsom bij beide tarieven.
Voor de bouwtechnische toets stellen we conform de modelverordening een percentage van de bouwsom voor. Voor wat betreft de ruimtelijke toets wijken we af van de modelverordening. De VNG gaat in de modelverordening voor de ruimtelijke toets uit van een vast bedrag maar dat is naar onze mening niet wenselijk. We stellen daarom ook een percentage van de bouwsom voor. Dit omdat anders voor kleine bouwvergunningen in verhouding extreem hoge bedragen worden gevraagd. Uitgangspunt is dat de legesverordening 2023 onder de Omgevingswet zoveel mogelijk beleidsneutraal over gaat.

Splitsing van het huidige tarief.
Het tarief onder de Wabo (2023) van het percentage van de bouwsom is 3,18 %. Het tarief percentage van de bouwsom moet worden gesplitst in een tarief voor het bouwtechnische deel en een tarief voor het ruimtelijk deel. Met de inflatiecorrectie van 3% zou dit uitkomen voor 2024 op 3,28 %

Tarief bouwtechnische toets.

Een extern bureau heeft in opdracht van de gemeente onderzocht wat de effecten zijn van de invoering van de Wet kwaliteitsboring (Wkb). Betreft hier vergunningen welke vallen onder Gevolgklassen 1 (o.a. grondgebonden woningen, bedrijfspanden max. twee bouwlagen). Deze vallen onder meldingsplicht en behoeven dus geen vergunning voor een bouwtechnische activiteit en hiervoor mogen geen leges in rekening worden gebracht.

De toetsing aan het bouwbesluit (dat is de bouwtechnische toets) kost de gemeente Geertruidenberg na invoering van de Wkb ca 7 % aan minder bouwleges gebaseerd op gegevens verleende vergunningen van 2021 en 2022.

Om het tarief te berekenen wat het aandeel is bij het behandelen van een bouwtechnische omgevingsplanactiviteit is op basis van de impactanalyse van het extern bureau bepaald dat het in dit onderdeel ca. 13% uitmaakt van de tijdsbesteding van een aanvraag omgevingsvergunning onder de Wabo. Dit betekent dat 13% van het tarief 3,28% bij een gelijkblijvend overall tarief uitkomt op een tarief voor een bouwtechnische toets zijnde 0,43%. Daarmee is het tarief voor het bouwtechnische deel een gemiddeld kostendekkend tarief.

Tarief ruimtelijke toets.
Uitgangspunt is om zoveel mogelijk beleidsneutraal over te gaan. Dit betekent dat voor het ruimtelijk deel het tarief uitkomt op 3,28% (oude tarief geïndexeerd) – 0,43% = 2,85% van de bouwsom wordt voorgesteld. Dit betreft een tarief voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit, een tarief voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit en een tarief voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit bij wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht.

Tarief bij combinatie ruimtelijke toets en bouwtechnische toets
Voor een gebouw in gevolgklasse 2, waar de gemeente nog wel zelf de toetsing aan het bouwbesluit doet, wordt in totaal 3,28% geheven (2,85% van de bouwsom voor het ruimtelijk deel plus 0,43% voor het bouwtechnische deel).

Maximumbedrag leges bouwen.
Het maximumbedrag aan leges voor het bouwen is voor de aanvraag voor beide toestemmingen op 1 miljoen euro gesteld. Samen dus 2 miljoen euro. Het huidige maximumbedrag van 10 miljoen euro voor het ongesplitste tarief is ongebruikelijk hoog. De kans dat voor een aanvraag met een combinatie van een toetsing aan het bouwbesluit plus een beoordeling van de ruimtelijke aspecten meer dan 1 miljoen euro aan kosten worden gemaakt is zeer klein, omdat dan de bouwsom meer dan 300 miljoen euro moet bedragen.

Kanttekeningen
n.v.t.

Financiën
Met de opbrengsten van bovenstaande belastingvoorstellen is rekening gehouden in de begroting 2024.

De invoering van de bouwmelding bij de Wkb heeft een effect op de inkomsten uit bouwleges, maar is zeer sterk afhankelijk van de soort aanvragen. Voor 2021 en 2022 is een doorrekening gemaakt wat de effecten zouden zijn bij de invoering van de Wkb. Er is gekeken welke vergunningen hieronder zouden vallen. Doordat wij relatief weinig grondgebonden woningen in deze periode hebben gebouwd is het effect beperkt. Voor dergelijke bouwplannen vervalt dan de vergunning voor de bouwtechnische omgevingsactiviteit. Deze heeft bij een tarief van 0,43% van de bouwsom over de jaren 2021 en 2022 een netto effect van ca 6 % op de totale inkomsten leges (ca. 30.000 euro). Worden er veel vergunningen aangevraagd voor grondgebonden woningen en bedrijfshallen die onder gevolgklasse 1 zouden vallen dan heeft dit een groter effect. Echter in de ramingen met de grotere projecten voor de leges voor de komende jaren is dit effect al meegenomen in de begroting.

Communicatie
Kernboodschap
Het college van B&W past de legesverordening en tarieventabel aan.

Uitvoering
Na vaststelling van de deze Verordening door uw Raad is er een juridische basis voor de Heffingsambtenaar om leges te heffen op basis van de tarieven 2024.

Bijlagen
1. De Verordening op de heffing en invordering van leges 2024

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij vaststelling aan.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Geertruidenberg,
de secretaris a.i., de burgemeester,

R. Brekelmans M. Witte

De raad van de gemeente Geertruidenberg;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Geertruidenberg.

Gelet op:

Besluit:
De raad besluit:

Vast te stellen:
1. de "Verordening leges 2024.
2. deze verordening en het besluit na vaststelling bekend te maken en na bekendmaking in werking te laten treden.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 14 december 2023,

Geertruidenberg,

de raad voornoemd,

de griffier, de voorzitter,

K.M.C. Millenaar-Rammelaere M. Witte